

Skandalen på Hagahill.

Den moderata ledningen i Vellinge kommun är kända för vidlyftiga markaffärer. Denna historia är bara en. Men! Förvaltar man vellingebornas mark, tycker vi att man bör vara försiktig. Det gränsar till trolöshet mot huvudman, kan tyckas. Även om M tror att maktinnehavet i Vellinge är deras för evigt, är det inte moderaternas mark, utan skattebetalarnas. Skadorna blir som bekant sekellånga. Bebyggd mark är svår att obebygga, om man säger så...

Vi har förstått att det är lockande för M att leka affärsmän, men tyvärr kan denna lek få tråkiga konsekvenser för de efterkommande. Men låt oss ta det från början, så kan du döma själv. Till saken hör att här finns fler turer än vad som är rimligt för en kröniker, vi gör ett försök att förkorta så mycket det går.

För tio år sedan uppvaktades moderaterna av den hästintresserade Jan Telde. Han ville bygga ett stort småhusområde, utanför Vellinge, på jordbruksmark ägd av kommunen. Telde bjuder 10 miljoner för marken, trots att den är värderad till långt mer. Det beslutas att han får köpa för detta belopp.

Är man hästintresserad är man per definition att lita på. Att hästfolk är solventa det vet alla, har man råd till häst, hö och halm, har man råd till trailer och en stark bil och har gott om pengar på banken. Hästfolk är fint folk!

Teldes idé som M sannolikt anser vara lysande är att här ska byggas minst hundra hus, vilket ger Telde ett snittvärde per tomt på 100.000 kronor. Han lär dock ha begärt lite mer än så av de hugade spekulanterna. Det som ska attrahera är ett ridhus då hästintresserade familjer är målgruppen. Det ska vara stora villor med möjlighet att hålla häst och rida.

Pengarna uteblir.

Men har någon på kommunen kontrollerat om Telde kan betala? Inte det inte. Trots att det är olagligt för kommuner att stötta enskilda företag med lån ger nu moderaterna Telde ett flerårigt anstånd med betalningen. Varför de gör det vet vi inte, mer än nämnda hästargument.

Vellinge kommun ser heller inte till att få in bankgarantier eller säkerheter i den sålda marken. Pant-rätt hade kanske underlättat processen att få betalt. Fadäsen med de uteblivna säkerheterna gör att kommunen inte kan kräva marken åter. Telde har så här långt hostat upp 1,5 miljon av de 10.

Projektet fördröjs ytterligare. Tomt på kontot för Telde. Istället säljer han delar av den obetalda marken till en kriminellt belastad person som i sin tur säljer marken vidare. Teldes ekonomiska problem accelererar. Ett av hans bolag tvångsavvecklas av Bolagsverket. Vellinge kommun saknar fortfarande 5,5 miljoner kronor av köpeskillingen. Efter förhandlingar betalar Telde merparten då han inser att allt går åt pipan om han inte levererar. Kvarstår nu krav till kommunen på 1,6 miljoner kronor. Men det är svårt att lugga en skallig.

Kronofogden blir inblandad. Nya skattepengar regnar över markerna. Ur konkursens aska växer ett nytt bolag fram – Herrestorps Ängar AB. En av huvudägarna är Teldes dotter. Alla inblandade förnekar att initiativtagare Telde är involverad i det nya företaget, men inte är det sant.

Carina Wutzler säger med övertygelse till Sydsvenskan: Vi upplever att den nya ägaren har seriösa avsikter att det här ska bli färdigt och fortsätter: Jag hoppas området ska bli färdigställt så att folk kan flytta in. Och tillägger: Om det här går ihop kommer kommunen inte att ha förlorat några pengar.

Herrestorps får nu kommunalt klartecken att ta över. 2017 kommer det fram att Telde hela tiden varit delägare. Men det stannar inte vid detta, dotterns sambo, som försäkerhets skull är en dömd ekobrottsling, häktad vid den tiden, har också en del i det nya bolaget. Skuldberget växer. Kraven från Kronofogden, byggbolaget Peab och Vellinge kommun uppgår nu till mångmiljonbelopp. Året därpå går Herrestorps Ängar AB i konkurs. Skulderna är nu 50 miljoner.

Men som alltid blir det de oskyldiga, intet ont anande, som dras in i de vidlyftiga affärerna. Efter ett kollektivt beslut hoppar sex familjer av sina avtal med Herrestorps Ängar. Några veckor senare står det klart att bolaget gått i konkurs. Då är deras hus bara skal och det regnar in. Alla på gatan betalar hundratusentals kronor för att sanera fuktskador och lösa in fakturor som inte betalats.

Kvar står familjerna med miljonlån och ofärdiga hus som ingen vill ta ansvar för. De första familjerna som flyttat in har tagit tilläggslån och räknar med att de betalat uppåt miljonen i överpris för att färdigställa sina hus. Saneringskostnader och dryga advokat- arvoden har trissat upp kostnaderna. En mardröm om man har småbarn, säger en av dem. Efter konkursen ligger stora berg med jordmassor och överblivet byggmaterial kvar intill de nybyggda husen. Det finns en stor oro bland familjerna att barnen ska skada sig när de är ute och leker. I högar med schaktmassor med sticker rostiga armeringsjärn upp ur jorden. Ut mot åkern finns en dagvattendamm utan staket. Trots samtal, mejl och påtryckningar på kommunen händer inget.

Det lär kosta 3-4 miljoner att färdigställa grusvägen utanför husen. Ingen vill stå för kostnaden. Vägen är också utan belysning. Vem ska stå för notan? Nu börjar de kommunala krumbukterna. Anna Möller, samhällsbyggnadschef i Vellinge, säger att familjernas situation är jättetråkig. Men det är alltid en risk när man köper av en privat exploatör med enskilt huvudmannaskap. Hon kunde ha tillagt - så snart M är involverade. Dessutom har exploateringsavtalet med Herrestorps Ängar upphört vid konkursen. Rent juridiskt har kommunen inget ansvar. Det är nog de boende själva som får ansvara. Fastigheterna är sålda och nye köparen har inget ansvar för det som redan är utbyggt. Hon fortsätter i media: Vi har inte haft möjlighet att hjälpa familjerna. Ansvar för marken har legat hos konkursförvaltaren. Kommunens miljöchef Ola Gustafsson strör mer salt i såren: När det är fara för att allmänheten kan skada sig har markägaren ett direkt skadeståndsansvar. Om jag till exempel har en pool hemma, så är det mitt ansvar.

Skönt att veta, när det i princip inte finns några markägare. Efter Herrestorps ängars konkurs händer ingenting. Flera familjer står med halvfärdiga hus sedan år tillbaka. Nu går kommunen in och ger ett bud på 12 miljoner kronor för att kunna göra färdigt infrastrukturen på sin gamla mark.

Kommunen säger sig ha fått förfrågningar från ett flertal bolag som vill köpa fastigheterna, men ingen är beredd att göra de åtgärder som krävs för att området ska fungera, utan de vill att kommunen ska ta på sig att färdigställa infrastrukturen. Det handlar om anläggande av gator och park, dagvattenhantering och sanering av marken vid ridskolan, säger Wutzler. Om kommunen får köpa fastigheterna, kommer infrastrukturen färdigställas. Vi räknar med att kunna sälja några av fastigheterna som är obebyggda och på så sätt gå plus minus noll. Det är ett fint område, säger fastighetsexperten Wutzler, som dock inte visar några tecken på att själv stödköpa ett hus där.

Vad denna cirkus kostat skattebetalarna är nästan omöjligt att räkna ut, vilket sannolikt är noga uträknat av M. Men kostnader från advokater, jurister, kommunens egna tjänstemän m fl är beloppen säkert betydande.

Allt för att M gör ytterligare en (in)kompetent markaffär. Vi i opposition undrar: Hur länge ska denna cirkus eller snarare fars pågå? Turer och konkurser avlöser varandra. Den senaste innebär att en nota på cirka tre miljoner kronor hamnar hos skattebetalarna och Vellinge kommun.

Nu i oktober 2019, nio år senare, säger kommunalrådet Wutzler att kommunen har moraliskt ansvar att se till att de boende får en miljö som fungerar. Slutligen tillägger hon föga förpliktigande – jag hoppas att hela området så småningom byggs färdigt så att helheten blir så fin som det var tänkt från början. Den återstående tomtmarken i området har nu köpts av företaget Profura Fastigheter för 16,3 miljoner kronor. Enligt Wutzler krävs dock att företaget sluter ett exploateringsavtal med kommunen för att få lov att bygga. Något sådant avtal har vad vi vet ännu inte undertecknats. Senaste debaclet är det lilla företaget Villa Vellinge som byggt tio hus på området. Nyligen försattes även det bolaget i konkurs. I nuläget är det osäkert i vilken mån fordringsägare kan få betalt. Bolaget har vissa tillgångar, men de kommer inte att räcka för att betala alla skulder. Köparna sitter som vanligt med svartepetter.

Hur svårt hade det varit att från början kalla in en seriös mäklare som värderat mark, köparens finanser och bakgrund?

Är du nyfiken på vad trolöshet mot huvudman betyder, här en text från wikipedia:

Trolöshet mot huvudman är ett brott som regleras i brottsbalken 10 kap. 5 §. Brottet innebär att man missbrukar sin förtroendeställning gentemot någon annan då man fått i uppgift att sköta ekonomiska angelägenheter, kvalificerad teknisk uppgift eller ska övervaka skötseln av sådan uppgift och detta missbruk innebär skada för huvudmannen. I så fall döms till böter eller fängelse i högst två år. Är brottet grovt döms till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Man betraktar normalt brottet som grovt om gärningsmannen begagnat vilseledande bokföring, falsk handling eller som det heter "tillfogat huvudmannen betydande skada".

Källor: Sydsvenskan, Lokaltidningen och Wikipedia

VELLINGELIBERALERNA GENOM HENRIK THORSELL

tillbaka till startsidan

<https://www.vellinge2022.se>

OBS! Krönikorna speglar vår åsikt. Vi ber om ursäkt för ev fel som kan ha smugit sig in. Krönikorna skulle inte behövas om massmedia eller public service vore mer grävande. Men grävande journalistik är krävande, dyrbar och otacksam. Public service har kanske resurser att granska och kritisera, men gör det sällan, lokalpressen har varken tid, intresse, kura, personell eller pengar. Men så länge vi orkar, så kämpar vi på.

Henrik Thorsell
ordförande Vellingeliberallerna
vellinge@liberalerna.se